

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **M. V. H.**, zastoupena obecnou zmocněnkyní Mgr. Ing. Marií Kvízovou, bytem Hájkova 1, Praha 3, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2012, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2012, č. j. 43 Ad 30/2012 - 15, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na **přiznání odkladného účinku** kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované (dále jen „stěžovatelka“) ze dne 6. 6. 2012, č. j. X byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí stěžovatelky ze dne 9. 5. 2011, čj. 346 X, kterým byla žalobkyni uložena povinnost vrátit přeplatek na vdovském důchodu za období od 12. 5. 2006 do 11. 5. 2011 v částce 112.396 Kč.

Proti rozhodnutí stěžovatelky podala žalobkyně žalobu, která byla, rozsudkem Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 30. 11. 2012, č. j. 43 Ad 30/2012 - 15, shledána důvodnou a rozhodnutí stěžovatelky bylo zrušeno. Krajský soud v rozsudku uložil stěžovatelce respektovat názor soudu v tom ohledu, že „*nárok orgánu sociálního zabezpečení na vrácení částek důchodu nevznikl*“.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost. Současně s ní podala rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tento návrh odůvodnila tím, že realizací případně nezákonného rozsudku krajského soudu by utrpěla stěžovatelka, potažmo stát nenahraditelnou újmu na finančních prostředcích čerpaných ze státního rozpočtu. Stěžovatelka se zároveň domnívá, že žádostí o přiznání odkladného účinku naplňuje zákonem stanovenou povinnost dbát veřejného zájmu a hospodárně nakládat se státními prostředky. Je toho názoru, že přiznání odkladného účinku naplňuje hypotézu vyjádřenou v § 73. odst. 2 s. ř. s.

Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřila prostřednictvím obecné zmocněnkyně a poznamenala, že s ním nesouhlasí, protože „*vzhledem k věku žalobkyně není žádoucí rozhodnutí dále odkládat*“.

Nejvyšší správní soud důvody pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti neshledal.

Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek, avšak Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *„Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“*

Obecně lze konstatovat, že citované ustanovení předepisuje pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti kumulativní splnění několika podmínek (dvou podmínek procesní povahy a dvou podmínek povahy hmotněprávní, přičemž jádrem úvah soudu, jež vyústí v přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, anebo naopak v jeho nepřiznání, bude zásadně zkoumání podmínek hmotněprávních). Obě procesní podmínky jsou naplněny, neboť návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka podala spolu se svojí kasační stížností a ke dni rozhodování soudu o tomto návrhu na něm trvala (tj. nevzala jej zpět) a žalobkyně se ke stěžovatelčině návrhu vyjádřila. Nejvyšší správní soud tedy přistoupil k posouzení obou hmotněprávních podmínek, tedy, zda by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobkyni nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zároveň zda to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Návrh stěžovatelky, která je správním orgánem, je třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikovaného pod č. 1255/2007 Sb. NSS: *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“* V citovaném rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku např. případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. V dané věci je důležité si uvědomit, že spor se vede o prostředky, které již byly žalobkyni vyplaceny. Stěžovatelka svým rozhodnutím pouze uložila žalobkyni vrátit přeplatek na vdovském důchodu. V takové situaci není možné mluvit o vzniku nenahraditelné újmy pro stěžovatelku, popřípadě stát, jak tvrdila, protože finanční prostředky již byly žalobkyni vyplaceny. Jedná se jen o to, zda mají být do státního rozpočtu navraceny či nikoli. Je tedy zcela zřejmé, že se nemůže jednat o újmu, která by byla svou podstatou nenahraditelná. V dané věci je možné odkázat i na usnesení ze dne 5. 1. 2005, č. j. 1 Afs 106/2004 - 49, publikované pod č. 982/2006 Sb. NSS, vztahující se sice k přeplatku na dani, ale závěry v něm vyslovené jsou aplikovatelné i situaci přeplatku na vdovském důchodu. Nejvyšší

pokračování

správní soud v tomto rozhodnutí zaujal jasný názor, že „*Tvrzená újma spočívající v ohrožení veřejného zájmu na řádném stanovení a vybírání daní a ve zkrácení státního rozpočtu v souvislosti s vrácením přeplatku na dani jako důsledku pravomocného rozhodnutí krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího orgánu v daňové věci, není důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s. přiměřeně použitý podle § 107 s. ř. s.).*“.

V nyní posuzovaném případě by neobstála ani námitka, že za situace, kdy by byl rozsudek krajského soudu zrušen, mohla by vedle sebe existovat dvě opačná rozhodnutí stěžovatelky. V tomto ohledu lze odkázat na usnesení č. j. 3 Ads 121/2012 - 11 ze dne 28. 11. 2012 v podobné věci, kde Nejvyšší správní soud k této situaci uvedl, že „*Pokud by stěžovatelka v mezidobí vydala nové rozhodnutí, pak buď řízení zastaví, dojde-li k závěru, že žalobce přeplatek nezavinil, nebo vydá rozhodnutí o témže výroku, pouze s doplněným odůvodněním prokazujícím zavinění žalobce. I kdyby tedy stěžovatelka v mezidobí vydala nové rozhodnutí a Nejvyšší správní soud by rozsudek krajského soudu zrušil s tím důsledkem, že žaloba by byla novým rozhodnutím krajského soudu zamítnuta, obžítvé rozhodnutí by bylo co do výroku shodné s nově vydaným, případně by již byla situace s předepsáním přeplatku vyřešena zastavením řízení z vlastní vůle stěžovatelky.*“.

Podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak v daném případě naplněny nebyly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu